

Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice, dnia 26-go stycznia 1929 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor: Siwy, dyrektor biur, Wydział Powiatowy, Świętochłowice.
Telefon: Król. Huta 1605, 1611, 1612, 1646, 1647; Katowice 99.

Treść:

1. Ustawa o ponownem przedłużeniu terminu przerachowania i konwersji zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918 i 1920.
2. Rozporządzenie Min. Spraw Wew. o położnych.
3. Obwieszczenie w sprawie podatku dochodowego na rok podatkowy 1929 r.
4. Obwieszczenie dot. stwierdzenia zarazy i pomoru świń.
5. Obwieszczenie dot. wygaśnięcia zarazy i pomoru świń.
6. Obwieszczenie dot. zatwierdz. na deputowanego powiatowego.
7. Statut gminy Nowe Hajdaki dot. opłaty za wodę.
8. Uchwała Rady gminnej Brzeziny Śl. dot. dodatku komunalnego do opłat państwowych od patentów na sprzedaż trunków.
9. Uchwała Rady gminnej Brzeziny Śl. dot. ustalenia stawki podatkowej do podatku budynkowego.
10. Uchwała Rady gminnej Brzeziny Śl. dot. ustalenia stawki podatkowej do podatku gruntowego.
11. Komunikaty.
12. Ogłoszenia.

DZIAŁ URZĘDOWY.

1.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

Ustawa

z dnia 19. grudnia 1928 r.

o ponownem przedłużeniu terminu przerachowania i konwersji zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918 i 1920.

Art. 1 Zgłoszenia do konwersji asygnat i obligacyj pożyczek państwowych, względnie świadectw tymczasowych, przeliczanych na zasadach ustawy z dnia 20. lipca 1925 r. o uzupełnieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17. marca 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 90. poz. 629), oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17. września 1926 r. w sprawie przerachowania i konwersji zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918 — 1920 (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 560), mogą być składane do wyższego przerachowania do dnia 31. grudnia 1929 r.

Art. 2. Minister Skarbu jest upoważniony do podwyższenia wysokości emisji 5%-owej pożyczki konwersyjnej z r. 1924, ustalonej art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26. lutego 1928 r. w sprawie podwyższenia wysokości emisji 5%-owej pożyczki konwersyjnej z roku 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 212) do sumy, jaka okaże się konieczną w związku z konwersją, przewidzianą w art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17. września 1926 r. w sprawie ustalenia wysokości emisji i przeznaczenia użycia 5%-owej pożyczki konwersyjnej, wypuszczonej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17. marca 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 96, poz. 561),

Plan umorzenia powyższej emisji ustalać będzie Minister Skarbu drogą rozporządzeń przy zastosowaniu zasad, przewidzianych w art. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26. lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 212).

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) I. Mościcki

Prezez Rady Ministrów:

(—) K. Bartel

Minister Skarbu

(—) G. Czechowicz.

2.

Rozporządzenie.

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 25. września 1928 r.

w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. marca 1928 roku o położnych

Na podstawie art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 34. poz. 316) postanawiam, co następuje:

I. Praktyka położnicza.

§ 1. Osoby, pragnące wykonywać czynności położnych, winny zarejestrować się u powiatowej władzy administracji ogólnej, przedkładając:

- a) dowód obywatelstwa polskiego, oraz
- b) dyplom z ukończenia jednej z szkół położnych, znajdujących się na obszarze Państwa Polskiego.

Przy rejestracji położna winna wskazać dokładny adres zamieszkania oraz zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej o każdorazowej zmianie adresu.

§ 2. Osoby, posiadające dyplomy z ukończenia zagranicznej szkoły położnych, względnie nieposiadające obywatelstwa polskiego, winny uzyskać uprzednio pozwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych na wykonywanie czynności położnych na obszarze Państwa Polskiego.

W wypadkach nieposiadania obywatelstwa polskiego pozwolenia na wykonywanie czynności położnych udzielane będą jedynie na określony przeciąg czasu po stwierdzeniu, że właściwe państwo obce stosuje w tym względzie zasadę wzajemności.

Pozwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych na wykonywanie czynności położnych służy jako dowód dla rejestracji.

§ 3. Szczegółowe obowiązki położnych określa instrukcja dla położnych, wydana przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Położna może być pozbawiona prawa wykonywania czynności czasowo lub stale w wypadkach:

- a) uchylenia się od odbycia kursów przeszkolenia w razie stwierdzenia niedostatecznej znajomości zawodu.
- b) kiedy zostanie stwierdzone, że położne dotknięte są niedołęstwem, chorobą lub nałogiem

wykluczającymi możliwość ponoszenia odpowiedzialności za pracę zawodową lub zagrażającymi zdrowiu ludzkiemu.

W razie stwierdzenia niedostatecznej znajomości zawodu Powiatowa władza administracji ogólnej zobowiąże położną i wyznaczy jej najbliższy termin do odbycia uzupełniającego kursu przeszkolenia pod rygorem wzbronienia wykonywania czynności położnych. Zakaz wykonywania zawodu traci moc z chwilą przedłożenia przez położną dowodu odbycia kursu przeszkolenia. Stwierdzenie istnienia niedołęstwa, choroby lub nałogu może być dokonane jedynie w drodze badania przez urzędową komisję lekarską.

§ 5. Urzędowa Komisja lekarska, powołana do stwierdzenia istnienia niedołęstwa, choroby lub nałogu położnych, powodującego niemożność ponoszenia odpowiedzialności za pracę zawodową lub zagrażającego zdrowiu ludzkiemu, składa się z lekarzy, urzędujących przy właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, oraz lekarza powiatowego, urzędującego w miejscu siedziby właściwego urzędu wojewódzkiego. Urzędowa komisja lekarska przeprowadza badanie położnych jedynie na wniosek lekarza powiatowego, urzędującego przy powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej dla miejsca zamieszkania położnych.

O terminie i miejscu urzędowania komisji winien zawiadomić położną lekarz powiatowy na 14 dni przed obowiązkowym jej stawiennictwem. W razie niestawienia się położnej na komisję wojewódzką władza administracji ogólnej może zawiesić położną w wykonywaniu czynności aż do jej zbadania.

II. Szkoły położnych.

§ 6. Szkoły położnych mogą być:

- 1) państwowe,
- 2) komunalne,
- 3) prywatne.

Szkoły położnych państwowe są zakładane i prowadzone przez Państwo, szkoły komunalne — przez związki komunalne, szkoły zaś prywatne — przez osoby prawne i fizyczne.

Założenie i prowadzenie szkół położnych komunalnych i prywatnych wymaga zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 7. Minister Spraw Wewnętrznych będzie udzielał zezwoleń na założenie i prowadzenie szkół położnych komunalnych i prywatnych jedynie wówczas, gdy one odpowiadać będą przepisom art. 7 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 316).

Osoby, ubiegające się o uzyskanie pozwolenia na otwarcie i prowadzenie prywatnej szkoły położnych, winny przedłożyć do zatwierdzenia projekt statutu, regulaminu szkoły i planu nauki.

§ 8. Szkoły, prowadzone z naruszeniem obowiązujących przepisów, ulegną zamknięciu.

§ 9. Szkoła położnych odpowiadać winna następującym warunkom:

a) szkoła położnych może być prowadzona jedynie przy szpitalu publicznym, względnie zakładzie położniczym, posiadającym 40 łóżek położniczych;

b) szkoła położnych winna zabezpieczyć dostateczny materiał położniczy i ginekologiczny (kliniczny i polikliniczny) oraz w zakresie chorób wynerycznych i dziecięcych, niezbędny dla wypełnienia programu nauczania. Ponadto szkoła położnych winna być zaopatrzona w dotateczny materiał pomocy naukowych (jak urządzenia laboratoryjne, tablice, modele i t. d.);

c) szkoła położnych może być prowadzona tylko przy takim zakładzie, względnie oddziale szpitala, który posiada wśród personelu wykwalifikowane pielęgniarki;

d) szkoła położnych winna być prowadzona przy takich zakładach położniczych, względnie oddziałach położniczych szpitala publicznego, które posiadają urządzone według wymogów nauki oddziały osesków;

e) szkoła położnych może być założona i prowadzona tylko przy tych zakładach położniczych, które odpowiadają pod względem zabudowania, urządzenia wewnętrznego i higieny przepisom, obowiązującym pod tym względem szpitala publiczne, i są utrzymywane na poziomie współczesnych wymogów położnictwa.

§ 10. Personel szkoły położnych winien składać się z dyrektora szkoły, najmniej 3 asystentów (wykładowców), oraz najmniej 3-ch położnych, pozostających wyłącznie na etacie szkoły

§ 11. Dyrektorem szkoły położnych może być tylko lekarz położnik - ginekolog, który był co najmniej przez 6 lat asystentem państwowej szkoły położnych lub kliniki położniczo - ginekologicznej lub ordynatorem szpitala publicznego. Stanowisko dyrektora szkoły położnych może być nadane tylko na podstawie wyników publicznego konkursu.

Dyrektora szkoły położnych komunalnej i prywatnej zatwierdza wojewoda, a w m. st. Warszawie - Minister spraw Wewnętrznych.

§ 12. Dyrektor szkoły położnych reprezentuje szkołę nazewnątrz i jest odpowiedzialny za całość spraw nauczania, administracji i gospodarstwa. Do jego obowiązków należy staranie się o uzyskanie odpowiedniego zespołu asystentów (wykładowców) i położnych drogą rozpisania konkursów, ułożenie planu nauki, zajęć praktycznych, dyżurów, egzaminów, ogłaszanie o rozpoczęciu kursów i przyjmowanie uczniów oraz inne czynności, z prowadzeniem szkoły położnych obwiązane. Dyrektor szkoły położnych obowiązany jest składać sprawozdania na żądanie władzy nadzorczej oraz być obecnym przy dokonywanych z jej ramienia inspekcjach.

W razie nieobecności dyrektora szkoły położnych zastępuje go jeden z wykładowców, przez dyrektora szkoły położnych wyznaczony, na którego przechodzą czasowo wszelkie uprawnienia i obowiązki dyrektora.

§ 13. Obowiązki asystentów i położnych szkolnych winny być określone w regulaminie szkoły.

§ 14. Przy każdej szkole położnych winna być czynna rada pedagogiczna, która jest organem pomocniczym dyrektora szkoły w zakresie spraw szkolenia.

§ 15. Okres nauczania w szkołach położnych trwa dwa lata i dzieli się na 4 semestry. Rok szkolny rozpoczyna się 1. października każdego roku kalendarzowego i trwa do sierpnia następnego roku. Semestry pierwszy i trzeci trwają po cztery miesiące, a drugi i czwarty po sześć miesięcy.

§ 16. Nauczanie w szkołach położnych dzieli się na: A) teoretyczne i B) praktyczne.

A. nauczanie teoretyczne obejmować winno następujące przedmioty.

- 1) anatomija i fizjologja,
- 2) patologja ogólna ze szczególnem uwzględnieniem narządów rodnych,
- 3) Higiena ogólna z szczególnem uwzględnieniem narządów rodnych.
- 4) bakterjologja ogólna,
- 5) choroby zakaźne,
- 6) dezynfekcja i dezynsekcja,
- 7) ogólne pojęcie o środkach leczniczych, używanych w położnictwie i ich dawkowaniu,
- 8) pielęgniarstwo,
- 9) dietetyka,
- 10) ciąża, poród i połóg prawidłowy,
- 11) doraźna pomoc,
- 12) nauka o osesku,
- 13) ciąża, poród i połóg nieprawidłowy,
- 14) choroby weneryczne i prostytutcja,
- 15) ogólne wiadomości o psychozach w związku z ciążą i porodem,
- 16) alkoholizm,
- 17) prawa i obowiązki położnych.

B. nauczanie praktyczne obejmuje następujące działy:

- 1) praca na sali chorych, 2) praca na oddziale osesków, 3) praca nasali operacyjnej, 4) praca na sali porodowej, 5) porządek i gospodarstwo zakładowe (oddziałowej i 6) praca w przychodniach dla ciężarnych i karmiących.

Ogólna liczba godzin teoretycznego i praktycznego nauczania, jak również liczba godzin, przypadających na poszczególne przedmioty, winna być uwzględniona w statucie szkoły łącznie z planem nauki, z tem jednak, aby ogólna liczba godzin dziennego nauczania nie przekraczała 8 godzin.

§ 17. Szczegółowy plan nauki i rozkład godzin opracowuje dyrektor szkoły przy zachowaniu następujących zasad:

A. w zakresie nauczania teoretycznego:

1. w semestrze pierwszym ucznice winny zapoznać się z podstawowemi wiadomościami o budowie i czynnościach organizmu, o najważniejszych odchyleniach patologicznych w tym zakresie, z podstawami higieny ogólnej, z ogólnemi pojęciami o chorobach zakaźnych z uwzględnieniem ogólnych wiadomości z bakterjologii, (oraz o stosowaniu szczepionek i surowic), tudzież z dezynfekcji i dezynsekcji. Ponadto winny ucznice wiadomości o środkach leczniczych, używa-

nych w położnictwie, i ich dawkowaniu, wiadomości ogólne z zakresu dietytyki oraz wiadomości ogólne z zasad pielęgniarstwa;

2. w semestrze drugim plan nauki winien przewidywać szczegółowe zapoznanie uczenic z przebiegiem prawidłowych: ciąży, porodu i położu z ogólnym zarysem patologii i higieny narządów płciowych kobiecych oraz z nauką o normalnym rozwoju, karmieniu i pielęgnowaniu oseska;

3. w semestrze trzecim nauka powinna być poświęcona wyłącznie zaznajomieniu uczenic z wszelkimi odchyleniami od normalnego przebiegu ciąży, porodu i położu;

4. w semestrze czwartym uczennice winny otrzymać niezbędną w ich pracy zawodowej wiadomości z zakresu chorób wenerycznych, psychjatrii, alkoholologii, walki z prostytutką, etyki położnej oraz ustawodawstwa i przepisów dla położnych;

B. w zakresie nauczania praktycznego:

plan nauczania winien być w ten sposób ułożony, aby, począwszy od drugiego semestru, uczennica zapoznała się z pracą pielęgniarstwa położniczą na salach chorych, na oddziale osesków, na sali porodowej i operacyjnej oraz z porządkiem i gospodarką zakładową (oddziałem), wreszcie w trzecim i czwartym semestrze uczennice winny przystąpić do samodzielnego przyjmowania porodów, których każda uczennica winna przyjąć najmniej 15, zapoznać się z jak największą liczbą przebiegów porodów nieprawidłowych oraz część czasu poświęcić na pracę w przychodniach i poradniach dla ciężarnych i karmiących.

W razie zmniejszenia okresu nauczania uczennicę obowiązuje przyjęcie najmniej 12 porodów w ciągu kursu.

§ 18. Podczas pobytu uczennicy w szkole podlega ona przepisom regulaminu nauki i pracy w szkole i zakładzie położniczym, przy którym szkoła istnieje.

Przepisy te winny być uwzględnione w regulaminie szkoły, dołączonym do statutu.

Dyrektor szkoły może skreślić uczennicę z listy uczenic szkoły tylko na podstawie decyzji rady pedagogicznej szkoły po stwierdzeniu naruszenia przepisów przez uczennicę, względnie postępowania, niezgodnego z zasadami etyki przyszłej położnej.

§ 19. Minister Spraw Wewnętrznych może zezwolić na zmniejszenie okresu nauczania w szkołach położnych, jednak nie więcej, niż do 12 miesięcy.

§ 20. W wypadkach, gdy okres nauki wynosić będzie mniej, niż dwa lata, winien on być rozdzielony na dwa lub trzy semestry nauczania, przyczem postanowienia §§ 13 — 17 niniejszego rozporządzenia winny znaleźć zastosowanie proporcjonalnie do okresu nauczania, z tem jednak, że przy rocznym okresie nauczania już w pierwszym okresie winna uczennica zapoznać się teoretycznie i praktycznie z przebiegiem normalnych ciąży, porodu i położu.

§ 21. Po ukończeniu państwowej lub komunalnej szkoły położnic uczennice winny przystąpić do egzaminu końcowego. Do egzaminu końcowego

mogą być dopuszczone uczennice, które kończą szkołę z wynikiem zadawalającym co do przebiegu ich prac w zakresie teoretycznym i praktycznym i nie opuściły takiej liczby godzin, która mogła wpłynąć na powyższy wynik, oraz przyjeły najmniej 15, względnie 12 porodów samodzielnie. Egzamin końcowy odbywa się z udziałem delegata władzy nadzorczej, jako przewodniczącego.

§ 22. Komisja egzaminacyjna (§ 21) ocenia kwalifikacje uczenic, składających egzamin końcowy według czterech stopni: dobry z odznaczeniem, dobry, dostateczny i niedostateczny. Uczennice które złożyły końcowy egzamin ze stopniem dobrym z odznaczeniem, dobrym lub dostatecznym, uzyskują dyplom z wyszczególnieniem uzyskanej oceny. Co do uczenic, które złożyły końcowy egzamin ze stopniem niedostatecznym, komisja egzaminacyjna orzeka, w jakim terminie uczennica może egzamin powtórzyć i czy powtórzenie egzaminu uzależnione będzie od powtórzenia kursu w całości, względnie częściowo.

Przy wręczeniu dyplomu uczennicy, dyrektor odbiera od niej ślubowanie według następującej formuły:

„Uroczyście ślubuję, że ciężarnym rodzającym i położnicom, które mojej pomocy zawezwą, bez względu na ich stosunki majątkowe i na wynagrodzenie, nieść ja będę jednakowo rzetelnie i według najlepszej swojej wiedzy i że przytem wszystkie obowiązki, jakie ciążą na położnej w myśl obowiązujących przepisów, spełniać będę punktualnie i sumiennie“.

§ 23. Absolwentki prywatnych szkół położnych mogą uzyskać prawo wykonywania zawodu położnych po złożeniu egzaminu w jednej z państwowych szkół położnych, względnie przed specjalną komisją egzaminacyjną.

W skład specjalnej komisji egzaminacyjnej wchodzi lekarz, urzędujący przy wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, jako przewodniczący, dyrektor jednej z państwowych szkół położnych oraz dyrektor i jeden z wykładowców prywatnej szkoły położnych, dla której uczennic powołują się komisję. Specjalną komisję egzaminacyjną powołuje wojewoda w wypadku zgłoszenia do egzaminu najmniej 20 kandydatek.

Do czynności specjalnej komisji egzaminacyjnej znajdują zastosowanie postanowienia § 22 niniejszego rozporządzenia.

III. Przeszkolenie położnych.

§ 24. Położne obowiązane są do odbywania w okresach pięcioletnich uzupełniających kursów przeszkolenia. Pierwszy kurs przeszkolenia położna winna odbyć po upływie pięciu lat od chwili ukończenia szkoły położnych.

§ 25. Obowiązek odbycia kursów przeszkolających (§ 24) dotyczy wszystkich położnych, z wyjątkiem położnych, które:

a) ukończyły 60-ty rok życia,

b) pozostają w służbie przy zakładach położniczych, klinikach i szpitalach i

c) pozostają jako położne przy szkołach położnych.

Położne, wyszczególnione w punktach b) i c) niniejszego paragrafu, obowiązane są do odbycia kursu przeszkolenia po upływie 5-ciu lat od chwili rozwiązania stosunku służbowego.

§ 26. Położna może być zwolniona z obowiązku odbycia kursu przeszkolenia w następujących wypadkach:

1. o ile stan zdrowia położnej względnie przeszkody materialne lub familijne na to nie pozwalają;

2. o ile położna wykaże się nienagannością pracy i wybitną liczbą porodów, stwierdzoną na podstawie jej dziennika urzędowego;

3. o ile położna nie może bez szkody dla instytucji, względnie miejscowej ludności odbyć przeszkolenia w oznaczonym terminie.

O zwolnieniu z obowiązku odbycia kursu przeszkolenia orzeka właściwa wojewódzka władza administracji ogólnej.

§ 27. Powiatowa władza administracji ogólnej może zobowiązać położną do odbycia uzupełniającego kursu przeszkolenia poza terminem, określonym w § 24, w wypadkach:

a) zaprzestania wykonywania zawodu dłużej, niż przez 1 rok;

b) stwierdzenia niedostatecznej znajomości zawodu.

§ 28. Kursy przeszkolenia odbywać się winny corocznie w miesiącach letnich przy szkołach położnych państwowych i samorządowych.

§ 29. Kurs przeszkolenia trwa dni trzydzieści i obejmuje sto godzin nauki teoretycznej i sto godzin zajęć praktycznych oraz ponadto cztery dyżury dwudziestoczerogodzinne.

Plan nauki na kursie przekształcenia układa dyrektor szkoły położnych przy przestrzeganiu następujących zasad:

1. w zakresie teorii: sześćdziesiąt godzin należy poświęcić powtórzeniu wiadomości o przebiegu prawidłowych i nieprawidłowych ciąży, porodu i porodu, 20 godzin powtórzeniu wiadomości z higieny noworodka i ogólnej i 20 godzin powtórzeniu wiadomości z zakresu aseptyki, antyseptyki, dezynfekcji, dezensekcji. Walki z chorobami epidemicznymi, wenerycznymi, prostytutką i alkoholizmem oraz przypomnieniu przepisów dla położnych;

2. w zakresie zajęć praktycznych plan kursu winien uwzględnić wszystkie fazy pracy zakładowej: izba przyjęć, oddział ciężarnych, oddział położnic, oddział osesków, sala porodowa oraz poradnie dla ciężarnych i karmiących, żłobki i t. p.

Uczestniczki kursu należy jaknajczęściej wzywać do asystowania przy porodach nieprawidłowych.

Liczba uczestniczek kursu winna odpowiadać ilości materiału klinicznego i poliklinicznego szkoły w tym stosunku, aby każda uczestniczka mogła w czasie kursu przyjąć samodzielnie najmniej dwa porody.

O ukończeniu kursu przeszkolenia powiatowa władza administracji ogólnej czyni adnotację w dyplomie położnej.

IV. Postanowienia końcowe.

§ 30. Postanowienia zawarte w §§ 4 i 5 oraz w §§ 24 — 29 niniejszego rozporządzenia, mają zastosowanie również do położnych, które zostały zarejestrowane przez władze administracji ogólnej przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 316)

§ 31. Wrazie naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia w stosunku do winnych mają zastosowanie sankcje karne, przewidziane w art. 17. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 316).

§ 32. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Minister Spraw Wewnętrznych

(-) Sławoj Składkowski

3.

Śląski Urząd Wojewódzki

Wydział Skarbowy
w Katowicach

L: II-26092/28.

Obwieszczenie

w sprawie podatku dochodowego na rok podatkowy 1929.

Podaje się do publicznej wiadomości co następuje:

1.

Termin do składania zeznań o dochodzie do wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1929 upływa:

dla osób fizycznych i spadków wakujących z dniem 1. marca 1929 r. dla osób prawnych z dniem 1. maja 1929 r.

Powyższy termin nie obowiązuje jednakowoż osób, których główny dochód płynie:

1. z nieruchomości gruntowej nieprzekraczającej 30 ha.
2. z przedsiębiorstwa handlowego obowiązującego do nabycia świadectwa przemysłowego według IV. i V. kategorii dla przedsiębiorstw handlowych według III. kategorii handlowej w miejscowościach III. i IV. klasy;
3. z zakładu przemysłowego lub warsztatu rzemieślniczego, wolnego od obowiązku nabywania świadectwa przemysłowego, lub opłacającego ten podatek według VIII. kategorii przedsiębiorstw przemysłowych
4. z domów mieszkalnych, składających się najwyżej z czterech izb.

Osoby te obowiązane są do składania zeznań tylko wtedy, gdy otrzymają osobne wezwania władzy podatkowej, a w takim razie termin do składania zeznań o dochodzie dla tego rodzaju płatników upływa w 30. dniu, licząc od dnia następnego po doręczeniu przez władzę podatkową wezwania do złożenia zeznania.

Zeznanie należy składać o wszystkich dochodach, z wyjątkiem dochodów z uposażeń służbowych emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę otrzymywanych w kraju.

Osoby, czerpiące **dochód z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę**, wypłacanych zagranicą, winny w zeznaniu wykazać odrębnie dochód z tego rodzaju uposażeń stosownie do wskazówek, zamieszczonych na blankiecie zeznanie o dochodzie.

Przepisane do zeznań formularze wydają bezpłatnie właściwe władze podatkowe.

Wypełnione formularze zeznań należy składać do tych władz podatkowych I. instancji, w których okręgu osoby podlegające podatkowi miały miejsce zamieszkania w dniu 15. grudnia 1928. r.

Składanie zeznań może być również uskutecznione należycie opłaconym listem poleconym bezpośrednio pod adresem właściwej władzy podatkowej, względnie złożone ustnie do protokołu we właściwym urzędzie skarbowym.

W razie niezłożenia zeznania w powyższym terminie wymiar podatku będzie uskuteczniiony na podstawie materiałów, jakimi władza rozporządza, płatnicy zaś, którzy w przepisany terminie nie złożą zeznania, ukarani będą grzywną do 100 zł.

Kto świadomie w celu uchylenia od ustawowej powinności podatkowej osoby własnej lub przez siebie zastępowanej złoży nieprawdziwe zeznanie, które przyczynić się może do udaremnienia wymiaru lub uszczuplenia ustawowo należącego się podatku, niezależnie od obowiązku dopłaty należności podatkowej, o ile nie zagraża kara surowsza w myśl powszechnej ustawy karnej, ulegnie karze pieniężnej od jednokrotnej do dwudziestokrotnej sumy niewymierzonego, uszczuplonego lub narażonego na jedno lub drugie podatku, a w razie okoliczności obciążających nadto karze pozbawienia wolności do 1 roku.

II.

Niezależnie od złożenia zeznania płatnicy obowiązani do składania zeznań, bez wezwania ze strony władzy wymiarowej, winni są sami obliczyć oraz wpłacić do dnia 1. maja 1929 r. do kas skarbowych wprost, względnie za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności połowę podatku, przypadającego od wykazanego w zeznaniu dochodu wele obowiązującej skali podatkowej, a dowód uskutecznienia zapłaty w oryginale lub też w odpisie, podpisanem przez płatnika, przedstawić władzy podatkowej.

Osoby, które w terminie wyznaczonym do składania zeznań, zeznania nie złożą, obowiązane są od dnia 1. maja 1929 r. uiścić połowę podatku, wymierzonego za rok podatkowy 1928 r.

Płatnicy zamieszkali na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, mają równocześnie w tym samym terminie wpłacić połowę podatku komunalnego, który wynosi:

Przy dochodzie ponad 1.500 zł do 24.000 zł	— 4%
" " " 24.000 " " 88.000 "	— 4,5%
" " " 88.000 " " — "	— 5%

dochodu podatkowego

Katowice, dnia 2. stycznia 1929 r.

Za Naczelnika Wydziału Skarbowego:

Kankofer w. r.

4.

Obwieszczenie.

Na skutek zawiadomienia (Dyrekcji Policji) w Król-Hucie podaję stosownie do § 348 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9. stycznia 1928 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych do publicznej wiadomości, że w zagrodzie **Józefa Bully** w Król-Hucie urzędowo stwierdzono zaraza i pomór świń.

Świętochłowiec, dnia 7. stycznia 1929 r.

Starosta

(—) Szaliński.

5.

Obwieszczenie.

Na skutek zawiadomienia Starostwa w Tarn.-Górach podaję stosownie do § 369 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9. stycznia 1928 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych do publicznej wiadomości, że w zagrodzie Waldena Dominika w Bibieli (Leśniczówka) i Jakóba Hady w Chechle Starem wygasa zaraza i pomór świń.

Świętochłowiec, dnia 17. stycznia 1929 r.

Starosta

(—) Szaliński.

6.

Obwieszczenie

dot: zatwierdzenia na deputowanego powiatowego.

Wojewoda Śląski reskryptem Sm 4843|10 z dnia 10. stycznia br. zatwierdził wybór p.

burmistrza Grzesika Karola w Wielkich Hajdukach na deputowanego powiatowego.

Starosta i Przewodniczący

Wydziału Powiatowego

(—) Szaliński.

7.

Statut

gminy Nowe Hajduki dotyczy opłatę za wodę.

Na podstawie § 6 ustawy o ustroju gmin wiejskich z dnia 3. 7. 1891 r. tudzież art. 19 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8. 7. 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 17. poz. 30) oraz na podstawie uchwały Rady gminnej z dnia 15. grudnia 1928 r. wydaje się niniejszem następujący statut:

§ 1.

Odbiór wody z gminnej sieci wodociągowej dozwolony jest zasadniczo tylko dla celów gospodarstwa domowego. Za odbiór pobiera się opłatę, ustaloną przez Zarząd gminny.

Odbiór wody na inne cele, jak wyżej wymienione, dopuszczalny jest tylko za osobnem i odwołałnem zezwoleniem Zarządu gminy.

Odbiór wody dla celów przedsiębiorczych, budowlanych i tp. podlega 50% wyższej opłacie od wymienionej w ustępie pierwszym tego paragrafu.

§ 2.

Urząd gminny dostarcza, wbudowuje, wymienia i naprawuje wodomierze. Koszta za dostarczenie ponosi właściciel odnośnej nieruchomości. Reparatury i zmianę przeprowadza gmina na własny koszt, z wyjątkiem spowodowanych uszkodzeń przez winę właściciela.

Wodomierze winne być umieszczone w ubikacjach jasnych, łatwo dostępnych oraz wolnych od wody zaskórnej, w odległości przynajmniej pół metra od muru. Nie wolno przyłączyć do wodomierza lub przed wodomierzem innych bocznych wodociągów.

Każda realność musi mieć osobne połączenie z głównego wodociągu od ulicy. Odbiór wody przed przepłynięciem jej przez wodomierz pociąga za sobą bezwzględne odcięcie od wodociągu głównego i może być ściągany na drodze karno sądowej zależnie od okoliczności.

§ 3.

W odpowiednim miejscu w obrębie budynku winnie być wbudowany kran odciekowy za wodomierzem, który służy równocześnie do wypróżnienia wodociągu domowego.

§ 4.

Gmina nie jest zobowiązana oddać wodę do wodociągów domowych, które są wbrew przepisom zbudowane lub stały się niemożliwe do użytku. Jako wbrew przepisom zbudowany wodociąg uznaje się w szczególności taki, przy którym brak wodomierza.

§ 5.

Urzędnik gminy stwierdza ilość zużyty wody co miesiąc przez odczytanie wodomierza; może to też nastąpić przez fachowca, wydelegowanego przez Zarząd gminny. Za stwierdzone zużycie wody wystawia kasa gminna rachunek właścicielowi realności do natychmiastowego wyrównania

Jeżeli stwierdzono, że wodomierz jest nieczynny, mimo, że woda przepływa, oraz wypadku przejściowego braku wodomierza, wówczas wystawia się rachunek za zużytą w danym miesiącu wodę wydlug przeciętnego miesięcznego zużycia w ostatnich trzech miesiącach.

§ 6.

Jeżeli powiątępuje się zgodność wskazań wodomierza, wtenczas następuje fachowe badanie tegóż. Koszta badania ponosi właściciel realności, jeżeli takowe wypadło na jego niekorzyść, w przeciwnym wypadku gmina. Odchylenie do 5% nie uwzględnia się.

§ 7.

Zobowiązany do wyrównania rachunku jest właściciel realności. Zobowiązanie wyrównania rachunku obciąża realność, tak że każdy późniejszy nabywca teje realności jest zobowiązany do wyrównania.

§ 8.

Przeciw pociągnięciu do wyrównania rachunku opłaty za wodę przysługuje płatnikowi prawo sprzeciwu, który winień wnieść do Zarządu gminnego w ciągu 4 tygodni, licząc od dnia następnego po doręczeniu rachunku.

W wypadku odrzucenia sprzeciwu przez Zarząd gminny, służy płatnikowi prawo wniesienia skargi w drodze postępowania administracyjnego w okresie 2 tygodniowym, którego bieg rozpoczyna się z dniem następnym po doręczeniu uchwały odrzycającej sprzeciw.

Sprzeciw nie wstrzymuje zapłaty rachunku.

§ 9.

Urzędnikom i robotnikom gminnym upoważnionym przez Zarząd gminny, winno się zezwolić na dostęp do wodomierza tak przy wbudowach tegoż, jak i dla odczytania.

§ 10.

Zaległe opłaty za wodę podlegają przymusowemu ściąganiu w myśl § 44 wyżej cytowanej ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem.

Statut niniejszy obowiązuje od daty zatwierdzenia przez władzę nadzorczą i znosi dotychczasowy statut z dnia 1. 2. 1912 r. z wszelkimi jego dodatkami.

Nowe Hajduki, dnia 15. grudnia 1928 r.

Rada gminna

(—) Czogała (—) Galus (—) Giller

Zarząd gminny

Naczelnik gminy I ławnik II ławnik
(—) Nowak (—) Szczęsny (—) Wesołek

Powyższy statut zatwierdza się na podstawie § 6 ustawy o ustroju gmin wiejskich.

Świętochłowice, dnia 5. stycznia 1929 r.

W imieniu

Wydziału Powiatowego

Przewodniczący
Szaliński

O g ł o s z o n o

Nowe Hajduki, dnia 22. I. 1929 r.

Naczelnik gminy
(—) Nowak.

8.

Dotyczy 70% dodatek komunalny do opłat państwowych od patentów na sprzedaż trunków.

Uchwała

zastępstwa gminnego z dnia 14. XII. 1928 r.

W myśl art. 10. ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 15. kwietnia 1924 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 10 poz. 47) w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8. VII. 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 17 poz. 30) uchwała się pobierać na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz 401) dodatek komunalny od opłat państwowych na sprzedaż trunków w wysokości 70% w roku kalendarzowym 1929.

Brzeziny Śl., dnia 14. grudnia 1928 r.

Zarząd gminy

(—) Apt. Krause (—) Szmatloch

Rada gminna

(—) Ks. Jan Brandys (—) Gącerzewicz
(—) Schneider (—) Kaczmarek

Zakończono:

Naczelnik gminy
(—) Kotucha.

Powyższą uchwałę zatwierdza się na podstawie artykułów 1, 10 i 27. ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląkiem w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8. VII. 1926 r. (Dz. U. Sl. Nr 17 poz. 30).

Świętochłowice, dnia 3. stycznia 1929 r.

W imienniu

Wydziału Powiatowego

Przewodniczący

(—) Szaliński.
L. dz. Sm. 23.

O g ł o s z o n o

Brzeziny Śl., dnia 22. stycznia 1929 r.

Naczelnik gminy
(—) Kotucha.

9.

Dotyczy wysokości procentowej podatku budynkowego gminy Brzeziny Śl. na rok 1929/30.

Uchwała

zastępstwa gminnego z dnia 14. VII. 1928 r.

Na mocy art. 4 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 14. kwietnia 1924 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 10 poz. 47) w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8. lipca 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 17 poz. 30) uchwała się na rok rachunkowy 1929/30 na mocy §§ 2 i 3 ustawy w przedmiocie podatku budynkowego z dnia 12. czerwca 1926 r. stawkę 6‰ (sześć od tysiąca) od pospolitej wartości budynków podlegających opodatkowaniu, których wartość się szacuje na 4577400,00 zł.

Brzeziny Śl., dnia 14. grudnia 1928 r.

odczytano przyjęto podpisano

Zarząd gminy

() Apt. Krause (—) Szmatloch

Rada gminna

(—) Ks. Jan Brandys (—) J. Gącerzewicz
(—) Schneider (—) Kaczmarek

Zakończono:

Naczelnik gminy
(—) Kotucha.

Powyższą uchwałę zatwierdza się na podstawie artykułów 1, 4 i 27 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Wo-

Województwie Śląskiem w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8. VII. 1926 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 17. poz. 30).

Świętochłowice, dnia 3. stycznia 1929 r.

**W imieniu
Wydziału Powiatowego**

Przewodniczący

L. dz. W. Sm. 24.

(—) Szaliński.

O g ł o s z o n o

Brzeziny Śl. dnia 22. stycznia 1929 r.

Naczelnik gminy

(—) Kotucha.

10.

Obwieszczenie.

Dotyczy ustalenia stawki podatkowej do podatku gruntowego gminy Brzeziny Śl. na rok rachunkowy 1929|30.

Na mocy uchwały Rady gminnej z dnia 14. grudnia 1928 r. przyjętej do wiadomości przez Wydział Powiatowy w Świętochłowicach w dniu 3. I. 1929 r. L. Sm. 22 będzie na rok rachunkowy 1929|30 pobierany podatek gruntowy komunalny w wysokości 100% w formie dodatku do państwowego podatku gruntowego.

Brzeziny Śl., dnia 22. stycznia 1929 r.

Naczelnik gminy

(—) Kotucha.

11.

K O M U N I K A T Y.

Komunikat

Powiatowej Kasy Oszczędności powiatu Świętochłowickiego.

Dnia 21. I. 1929 r. odbyło się w gmachu Starostwa w Świętochłowicach posiedzenie Zarządu Powiatowej Kasy Oszczędności

Kierownik Kasy przedstawił sprawozdanie Kasowe z którego wynikało, iż Kasa Oszczędności w Świętochłowicach posiada 10.165 kont oszczędnościowych które wzrastają z dniem każdym. Wkłady oszczędnościowe wynoszą ponad 5.000.000.—zł.

W dalszym ciągu uchwalono wzgl. podwyższono dyskont weksli Fm handlowem i Bankom oraz uchwalono udzielić w licznych wypadkach pożyczki.

Ośrodki zdrowia.

Opieka społeczna w największym zakresie działania powierzona jako teren pracy samorządom zamierza do tego, aby otoczyć swojego obywatela trwałą opieką od pierwszego dnia jego urodzenia, aż do jego podeszłej starości i śmierci. Roztacza ona swoją pieczę nad matką ciężarną, niemowlęciem, dzieckiem z przedszkolenia uczniem szkolnym, dorastającą młodzieżą nad kaleką i starcem. Samorząd chcący się wykazać dobrze zorganizowaną opieką społeczną musi się starać, aby wszystkie te ogniwa w powierzonym mu zakresie pracy wypełnił bez luki. Jest to nieraz zadanie przekraczające siły materialne jednostki administracyjnej komunalnej i musi się stworzyć pewną organizację centralną, dokąd wszystkie te poczynania w sposób skoordynowany się zbiegają. Taką instytucją wspólną dla różnych form opieki społecznej nazwano w Polsce wzorem krajów zachodnio - europejskich ośrodkiem zdrowia. Ośrodki tego rodzaju składają się z różnych poradni i stoją pod jednolitym kierownictwem i pod wspólnym dachem.

Skompletowany ośrodek zdrowia w zrozumieniu naszych władz centralnych winien prowadzić:

Stację nad matką i dzieckiem,

Kuchnię mleczną dla niemowląt,

Żłóbek,

Poradnię przeciwgruźliczą

„ przeciwalkoholiczną, lub eugenicz.

„ dentystyczną dla dzieci szkolnych,

„ psychotechniczną dla wyb. zawodu.

„ okulistyczną dla chorych jagliczych,

Jak widzimy koncentruje się w takim ośrodku zdrowia wszystko to co nazywamy higieną zapobiegawczą, mającą za zadanie w pierwszym rzędzie nie leczenia jako takie, ale zapobieganie różnym chorobom dziesiątkującym ludność, wzgl. obniżającym wartość rasową. W byłym zaborze rosyjskiem tego rodzaju ośrodek zdrowia mają zadanie także instancji policyjno-sanitarnej współdziałającej w asanizacji osiedli.

Jest rzeczą zrozumiałą, że założenie i prowadzenie tego rodzaju pełnych ośrodków zdrowia, jest rzeczą wymagającą wielkich środków finansowych, to też Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wprowadziła typ mały ośrodków zdrowia, który powstaje wtenczas, gdy pod jednym kierownictwem skupią się conajmniej dwie poradnie np. przeciwgruźlicza i stacja opieki nad matką i dzieckiem. W Polsce istnieje już kilkanaście tego rodzaju ośrodków zdrowia, z których najwcześniej powstał i najlepiej jest prowadzony w Warszawie w dzielnicy mokołowskiej na Amelinie. Zawiera on przychodnię przeciwgruźliczą, przeciwalkoholiczną, poradnię dla matek i dzieci, przeciwjagliczą, przeciwweneryczną i stację dożywiania dzieci.

Na terenie Śląska dotąd nie stworzono jeszcze takiego ośrodka zdrowia, bo praca dotychczasowa szła w kierunku raczej decentralizowania t. j. tworzenia osobnych i w żaden sposób nie skoordynowanych ze sobą poradni.

Za koncepcją ośrodków zdrowia przemawia wiele względów: potaniecie administracji, jednolitość kierunku działania i ograniczenie personelu i td.

Jest nadzieja, że w niedługim czasie powiat świętochłowski będzie się mógł wykazać pewnym w tym względzie dorobkiem. o ile dopiszą plany robione na najbliższą przyszłość, a zwłaszcza o ile uda się ufundować taki wzorowy ośrodek zdrowia w Lipinach, gdzie stworzenie takiej instytucji jest rzeczą szczególnie nagłą ze względu na wielką śmiertelność, niemowląt, a wśród dorosłych na wielki procent chorych na jaglicę.

(—) Dr. Hessek
lek. powiatowy.

OGŁOSZENIA.

Najtaniej i najlepiej kupisz!

tylko u

BRACI DROST

w Świętochłowicach

Manufaktury, towary krótkie firanki,
dywany i chodniki

ul. Wolności 3. Tel. Król. Huta 12-78

Męską, chłopięcą i dziecinną konfekcję
jak również wszelkie męskie artykuły

ul. Bytomska 9.

Towary kolonjalne, delikatesy,
spirytualje i wyroby tytoniowe

ul. Wolności 2.

Oglądajcie nasze okna wystawowe.

Zwiedzanie naszych składów nie
obowiązuje do kupna

E. LAMLA

Tel. 1433. **Katowice** Sobieskiego 13.

Fabryka zdrowotno - technicznych
urządzeń i aparatów

•

Oddział I

Centralne ogrzewania — Instalacje na-
i odwadniające urządzenia sanitarne i
dezynfekcyjne

•

Oddział II

Filtry zapobiegające Tworzeniu się ka-
menia kotłowego „NYGRANIT“

Zakład elektrotechniczny

Wiktor Strużyna

Świętochłowice, ul. Wolności 18.

Tel. Królewska Huta 1146.

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące
w zakres elektrotechniki.

Posiada na składzie różne ży-
randole i lampy stołowe, nocne
oraz materiały elektrotechn.

RUDOLF BARTON

Tel. 1124. **Świętochłowice, ul. Bytomska 12** Tel. 1194.

Pierwszy i największy Dom Towarowy na miejscu

Największy wybór manufaktury i artykułów modnych.
Jedwab, aksamity, dywany, chodniki, firanki, linoleum
oraz wszelkie dodatki dla krawców i krawcovich.

— — Konfekcja damska, męska i dziecinna — —
Posiadam na składzie największy wybór materiałów
bielskich na ubrania i płaszcze.

Dla urzędników państwowych i komunalnych sprzedaje się
towary na raty do 6-ciu miesięcy bez podwyższenia ceny.

H. HOLZMANN, Katowice

Dom Sanitarny

Telefon 801

ul. Teatralna 2

Kompletne urządzenia dla lekarzy
i szpitali. Fabryka instrumentów
chirurgicznych. Aparaty ortope-
dyczne. Opaski brzuszne i ruptu-
rowe. Przyrządy do sterylizowania.
Meble dla celów operacyjnych. Elek-
tro-med. aparaty. Lampy kwarcowe.

—
Warsztat reparacyjny

Zakład niklowania
—

HERM. ZWEIG

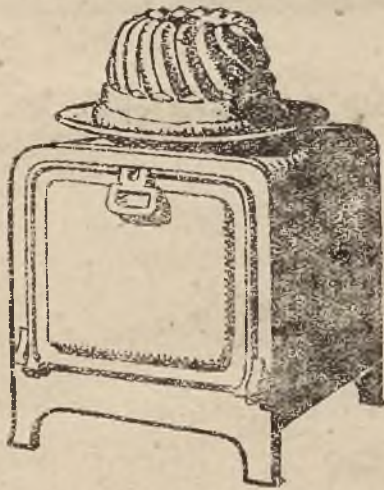
mistrz blacharski i instalator

Świętochłowice

ul. Wolności - Telefon Urząd Król. Huta nr. 1252

—
Pokrycie dachów cynkowaną żelazną
blachą falowaną, blachą cynkową, bla-
chą żelazną, cementem drzewnym i
tekturą smołowcową sporządzone
będzie pod gwarancją. Sporządzenie
gromochronów, domowych wodocią-
gów, łazienek domowych, klozetów
i przewodów gazowych.

GAZ do użytku domowego i przemysłowego KOKS - SMOŁA

Wszelkie **APARATY GAZOWE**
dla domostwa i przemysłu oraz
instalacje dostarcza

Górnosląska Centrala Gazowa w W.-Hajdukach
Telefon Król. Huta Nr. 168 i 179.

KONRAD LEKSAN

Zakład graficzny - Świętochłowice, ul. Wolności 5

poleca:

Kalendarze ścienne

Kalendarze do zrywania

Kalendarze do przekładania

Terminarze i Agendy

Wszelkiego rodzaju druki urzędowe i prywatne.

Prenumerata wynosi 3 złote miesięcznie. Pojedynczy numer kosztuje 0,75 zł. Prenumeratę przyjmuje każdy urząd pocztowy.
Inserata: wiersz drobny dwufamowy 0,15 zł, reklamowy 0,30 zł. Inserata i ogłoszenia muszą być oddane redaktorowi najpóźniej
do czwartku każdego tygodnia.

Zakład Graficzny Konrad Leksan, Świętochłowice.